

TURINYS

30

PASAULIUI PAVIDALĄ SUTEIKIA BAIMĖ	/ 7
PO 20 METŲ	/ 15
PO KETURIŲ DIENŲ	/ 211
KRAJU SMALKO	/ 225
PO PUSĖS METŲ	/ 481
PADĖKA	/ 484

Kriminalistė inspektorė Styl atsirėmė į virtuvės stalą ir sutrynė nuorūką kriauklėje:

– Tai nieko neįrodo.

– Žiūrėk, – Loganas parodė į baliklio dėmes virš plytelėmis išklijuotos sienelės už čiaupo. – Krauju buvo pritaškyta per visą sieną. Keturi driokstelėjimai, – jis ranka suėmė nematomą peilį, aukštai jį iškėlė, tada keturis kartus dūrė inspektorei. – Kiekvieną kartą peilį ištraukiant, kraujas lenkta srove užtykšta ant sienų.

– Taip, taip buvo parašyta nusikaltimo vietos tyrėjų ataskaitoje, – ji papurtė galvą. – Jėzau... Juk aš juos skaitau, negalvok!

– Daugiau nė viena nusikaltimo vieta nepasižymi tokiu baidymo paliktu kraujo pėdsaku.

– Ji gynėsi, tai...

– Alekai, ar turi medžiagą, ryte filmuotą pas Stivenus? Noriu pasižiūrėti į virtuvę.

Alekas pasirausė kišenėse, išsitraukė HDTV kasetes ir ėmė skaityti pavadinimus. Radęs, ko ieškojo, įsidėjo juostą į kamerą ir ėmė maigyti mygtukus.

– Nesuprantu, kaip tai susiję su...

– Turiu, – Alekas atlenkė kameros ekраниuką ir paleido juostą.

– Matai? – Loganas parodė į vaizdą. – Kraujo pilna ant grindų, tačiau ant sienų ir lubų – ne. Peržiūrėjau visų nusikaltimų vietas, pradedant 1985-aisiais, ir kai jis aukas nužudo vietoje, viskas

atrodo taip pat – grindys patvinusios krauju, jo pritaškyta maž-
daug iki kelių aukščio, smulkiai apipurkštos spintelės. Jokių
kruvinų pėdsakų ant sienų.

– Baik jau. Juk Lytas matė prakeiktą Mėsinėtoją!

– Taip, ir net išgyveno, kad apie tai papasakotų. Tam vyrui
pakanka laiko paversti virtuvę mėsine, kol sukapoja Valeri Lyt,
bet jis nespėja nužudyti vyro? Tau čia panašu į Mėsinėtoją?

Styl įtraukė orą tarp dantų, o veidą iškreipė nepasitenkinimo
grimasa:

– Tačiau vyras jį *matė!*

Loganas iškėlė „Krauju smalko“ egzempliorių, surastą Lytų
miegamajame:

– Čia viskas parašyta. Nusikaltimo braižas, kostiumas, faktas,
kad pasidarbavęs jis palieka mėsos gabalą. Po kratos, atliktos
toje mėsos parduotuvėje, ši knyga šovė į Aberdyno bestselerių
viršų. Bent įsivaizduoji, kiek Margaretos Tečer kaukių buvo par-
duota pereiną savaitę? Šimtai.

– Liaukis. Tuojau pat baik šitą „Eina-šikt“ tiradą. *Nebandai* su-
komplikuoti šitos bylos dar labiau, nei jau yra. Aišku?

– Be to, aš paskambinau į laboratoriją – jie pagreitintu būdu
apžiūrėjo mėsos gabalą, kurį ši rytą radome Stivenų namuose.
Tai buvo Dankano Ingliso gabalas. Jei Mėsinėtojas dar turi besi-
mėtančių jo dalių, kodėl Valeri Lyt pateko į savo pačios šaldiklį?

Inspektorė dar kartą apžvelgė virtuvę: išbalintas sienas ir lubas.

– Po velnių... Gerai. Gerai. Tu laimėjai, atsiūsime čia dar vieną
paieškos komandą – pustuzinį uniforminių, porą šunų ir eks-
pertus – ištirsime viską nuo nulio, tačiau, jei išeis šnipštas, pats
galėsi paaiškinti policijos viršininko asistentui, kodėl iššvais-
tėme šitiek darbo valandų.

* * *

– Heter? Heter, tu nemiegi?

Tamsa. Smarvė. Šaltis.

Ji suniurzgė ir abiem rankomis užsidengė akis.

– Heter?

– Eik miegoti, pone Naujoke.

– Nevadink manęs taip – esu Tomas, jau tris kartus tau sa-
kiaiu, – pauzė. – Čia smirda...

– Na, ir kas dėl to kaltas?

– Noriu gerti.

Ji atpalaidavo rankas ir įsistebeilijo į tuštumą. Ponas Naujokas
nuolatos norėdavo gerti, blyn.

– Ar tavo pusėje yra ko atsigerti?

Heter užčiuopė vandens butelį, gulintį prie jos dvokiančio
matraco:

– Jis greitai grįš.

Kuitimosi garsai, tada ponas Naujokas jai per grotas
sukuždėjo:

– Turime iš čia ištrūkti.

– Tamsa mums neleis.

– Reikia pamėginti! Ką tu turi toje pusėje? Gal ką nors galime
panaudoti kaip ginklą?

– Negalima...

– AŠ ČIA NEMIRSIU! – jis trenkė per grotas, kad šios sudun-
dėjo ir sudrebėjo. – Aš ne...

Po kurio laiko.

Ji girdėjo, kaip jis kitoje pusėje apgraibomis tyrinėja jų šaltą,
tamsų kalėjimą.

– Čia konteineris... – galiausiai ištarė jis. – Toks, kokius iš-
siunčia į jūrą. Turėtų būti. Užčiuopiau skląstį ant durų...

Jis kažką pajudino, suniurzgė, nusikeikė ir pamėgino dar kartą.

– Šūdas, šūdas, šūdas, šūdas!

Vėl krapštinėjimasis, tada pasigirdo panašus į atsegamo ir
ištraukiamo diržo garsą.

– Nagi, bjaurybe... – caksėjimas, o tada – surūdijęs girgž-
desys. – Nagi, nagi... – dar vienas girgžtelėjimas. – Taip, nagi,
taip...

ŽVANGT. Vėl keiksmi.

O tada šaiži metalinė dejonė:

– Nuostabu, blyn!

Tamsoje įsirežė plonas šviesos ruoželis. Heter vos įžiūrėjo pono Naujoko veidą – jis šypsojosi.

Dankanas uždėjo ranką Heter ant peties:

– Ne pati geriausia mintis.

Ji įsikibo grotų:

– Išleisk ir mane! Nepalik!

Ponas Naujokas atsigrėžė į ją:

– Ant jų kabo spyna, aišku? Grotos užrakintos. Susirasiu pagalbą. Atsivesiu juos čia.

– Rimtai – mintis tikrai nekokia!

– Nepalik manęs!

– Aš sugrįšiu... – jis prispaudė ranką prie durų ir stumtelėjo.

Už jų matėsi tik žemėje išraustas koridorius, apšviestas dienos šviesos lempa. Ir Heter pirmą kartą gavo galimybę įsiziūrėti į savo kaimyną – jis nebuvo aukštas, bet atrodė... draugiškas, plika galva ir žila barzdele. Jis peržengė slenkstį:

– Pažadu. Aš sugrįšiu.

Ir ponas Naujokas dingo.

Dankanas apsivijo ją rankomis ir prisitraukė artyn:

– Šššš. Viskas gerai. Jis netrukus sugrįš. Pamatysi. Netrukus jis sugrįš, ir tada vėl viskas bus gerai.

Saulės šviesa jau geso, kai galinį sodą ėmė apžiūrinėti paieškos komanda.

– Žinai, ką, Šerlokai, – tarė Styl, tvirtai lūpomis spausdama cigaretę, kurios dūmai tumalais kilo į dangų, – tai nebuvo viena iš tavo gerųjų minčių.

Loganas pasirėmė ant terasos turėklo, stebėdamas, kaip vienas iš šunininkų mėgina įkalbėti savo vilkšunį nešikti gėlių lysvėje:

– Čia kažkas turi būti.

– Duodu dar dešimt minučių, o po to mes nešdinamės atgal į nuovadą, – ji nuspriegė nuorūką į krūvelę, kurią sukrovė per pasitaršias kelias valandas. – Bet pirmiau gali eiti užkaisti virdulio.

Loganas pravėrė terasos duris, ir jie įžengė į virtuvę kaip tik

tuometu, kai vienas iš ekspertų kišosi į burną desertinį šaukštelį su ledais. Juos išvydęs, jis suakmenėjo.

– Kach? – pilna burna paklausė jis. – Vichtiek būtų tekčę išmešti...

Styl ištraukė jam iš rankų šaukštelį:

– Čia *turėtų būti* nusikaltimo vieta!

Laborantas nurijo, nuraudo ir padėjo ledų dėžutę atgal ant stalo:

– Aš tik...

– Tik jau nereikia. – Ji parodė į likusius namus. – O dabar keliauk ir parnešk man kokių nors teismo medicinos įrodymų: turėtum būti profesionalas, blyn, dėl Dievo meilės! – Ji palaukė, kol virtuvės durys užsidarė susigėdusiam laborantui už nugaros, o tada paklausė Logano: – Na – tai kokie ten?

– „Mackie’s“, vaniliniai.

– Oooo, jėga. Surask švarų šaukštelį, ką?

Loganas išrausė vieną iš virtuvės stalčiaus ir padavė.

– Ačiukas... Gal ką nors girdėjai iš Inšo?

– Šiandien iš lignoninės išrašo jo žmoną. Ji nespėjo pasitaisyti iki laidotuvių.

Styl ilgai pratylėjo:

– Vargšeliai, – ji bedė šaukšteliu į dėžutę ir ištraukė kalną vanilinių ledų. – Mes jau susimetėm maždaug apie du šimtus svarų, ketiname nupirkti vieną iš tų suoliukų Dačio parke. Kokioje nors gražioje vietoje, žinai, iš kur matytųsi antys ir panašiai. Sofi Inš atminti, 2003–2007. Labai jos ilgimės. Ir panašiai.

– Jam tai patiktų.

– Taip, ką gi... – Ledai dingo. – Bet geriausia dovana, kurią galime padovanoti Inšui, būtų pasodinti tą subinę Vaizmaną iki sušiktos gyvos galvos. – Ji stovėjo mašliu veidu, lyg tuoj skeltų kokį reikšmingą pareiškimą: – Paieškokime, gal rasime šokoladinio sirupo.

Dankanas buvo teisus – ponas Naujokas sugrįžo: be sąmonės ir permestas per Mėsinėtojo petį lyg mėsos gabalas. Jis buvo

numestas ant metalinių grindų, į savo paties vėmalų balą.

Mėsinėtojas trumpai nužvelgė poną Naujoką, tada apsisuko ir išėjo iš kambario, trenkdamas paskui save durimis. Vėl palikdamas Heter tamsoje.

Ji priropojo į priekį:

– Pone Naujoke?

– Matai, sakiau, kad tai – bloga mintis.

– Pone Naujoke, ar tu numirei?

Ji įtempė ausis, bet išgirdo tik drėgną kvėpavimą. Tačiau negalėjo pasakyti, ar tai buvo ponas Naujokas, ar Tamsa. Heter pamojo Dankanui priėti:

– Ar jis miręs?

– Dar ne. Bet netrukus mirs.

Ji atsuko vandens butelį ir iškišo ranką pro grotas, apčiuo-pomis pirštais keliaudama per surūdijusias grindis: metalas, metalas, šalti vėmalai – „Fui!“ – metalas, plaukai. Ji atsuko jo veidą ir apipylė jį vandeniu.

Kosėjimas. Spjaudymasis. Niurnėjimas. O tada – ašaros.

– O, Jėzau...

Ji girdėjo, kaip jis sunkiai atsiklaupia ir skausmingai, švokščiančiai kvėpuoja. Tada pasigirdo žvangtelėjimas – jis krisdamas atsitrenkė į grotas. Dvokė vėmalais, baime ir krauju.

– Jis... – Ponas Naujokas nusispjovė. – Au... Ten kaip triušidėje... Po... Žeme... Aš ją radau. Radau Heizel... – Jis jau kūkčiojo, jo žodžius darėsi vis sunkiau suprasti. – Jis pasidaręs skerdyklą su... su... Ji buvo mano žmona...

KAUKŠT – kažkas atsitrenkė į grotas.

– JI BUVO MANO ŽMONA! – tada Heter veidu pajuto gaižų pono Naujoko kvėpavimą. – Jis mus nužudys. Mačiau – kūnų gabalai kaba nuo kablių, įsuktų lubose. Aš nebūsiu auka. Nebūsiu! – jis ėmė kuždėti, lyg Tamsai nuo to kas pasikeistų. – Kai jis sugrįš, aš apsimesiu mirusiu... O tada tu pradėk klykti, jis prieis pasižiūrėti, kas yra, ir aš... Aš tėkšiu jo galvą į grotas. Ir daužysiu, kol tas bjaurybė pastips. Pačiuok jį už rankų! Pačiuok ir trauk, kad neištrūktų!

– Aš ne...

– Privalai! Padaryk taip, kitaip mes abu mirsime šitoje skylėje! Negi tu to nori?

Dankanas stovėjo už jo ir žiūrėjo į uždarytas duris:

– O gal jis ir teisus? Jei taip nepadarysi, mirsi kaip ir aš.

– Bet aš negaliu...

– Gali!

Heter papurtė galvą:

– Negaliu.

– Turime dirbti išvien, Heter. Privalome, kitaip čia mirsime. – Ponas Naujokas giliai įkvėpė. – Kai jis ateis, suklik, o aš pulsiu. Po poros minučių viskas bus baigta, ir mes būsime laisvi. Gerai? Būsime laisvi...

– Na, – tarė Styl, stebėdama, kaip ekspertai kraunasi savo įrangą į murziną autobusiuką, – tai buvo tikras laiko ir pinigų švaistymas.

Lauke buvo tamsu ir šalta, tik tarp debesų vis kyščiojo mėnulio kraštelis, kai visi susirinko mantą ir išsiruošė namo.

Ekspertų vadovas nusinėre kombinezoną:

– Daugiau čia nieko nerasime – visas namas išbalintas iki negalėjimo, nebėra pusės kilimo, o likę įkalčiai taip kontaminuoti, kad net nejuokinga.

Styl apsisuko ir pabaksnojo Loganui per petį:

– Na, Puaro, ar jau sugalvojai, kaip visa tai paaiškinsi policijos viršininko asistentui?

– Tačiau čia mėgdžiotų darbas, kitaip *negali* būti.

– Bla, bla, bla.

Iš namo vidaus pasigirdo skardus pypsėjimas, po kurio netrukus pasileido sirena ir išlindo uniformuoto konsteblio galva:

– Sugedo!

Loganas užvertė akis:

– Ar surinkai signalizacijos kodą?

– Aišku, kad surinkau signalizacijos kodą: vienas, devyni, devyni, trys.

– Penki. Vienas, devyni, devyni, *penki*.
Konstebliis niurnėdamas sugrižo į namą:
– Sušikta neįskaitoma rašysena...

Loganas ir vėl atsigręžė į ekspertų vadovą:

– Gal kurios nors vietos neapiešojome?
– Namas, sodas, garažas, mašinos – apžiūrėjome viską.
– Nagi, Lazai, – tarė Styl, – pasiduok, ką?

Jis vėl išsitraukė paskutinę ataskaitą, atsivertė ją ties gale pri-segtu atšviestu žemėlapiu ir ėmė tyrinėti autobusiuko žibintų šviesoje. Jie peržiūrėjo kiekvieną sklypo kvadratinį centimetrą po du kartus ir vis tiek nieko nerado. Loganas apsidairė pasku-tinį kartą: namas, priekinis sodas, prabangios mašinos, kelias, laukas, kitas laukas, garažas ir vėl namas. Artimiausi kaimynai buvo blausus geltonas taškelis tarp medžių. Visiškai nuošalyje.

– Manai, kad jie naudojasi miesto vandentiekio?

Styl gūžtelėjo:

– Tikriausiai.
– O kaip dėl kanalizacijos?

Griebėsi šiaudo.

– Kaip, po velnių... – ji nutilo ir sužiuro į jį. – O, turbūt *juo-kauji*... Pasakyk, kad juokauji!

– Jis turėtų būti nuokalnėje nuo namo, bet ne per toliausiai nuo kelio, kad atvažiavusi mašina galėtų išsiurbti.

Ėmė vaikščioti aplink sodą, o Styl – jam iš paskos.

– Jei manai, kad aš kapstysiuosi po kažkieno kito kakučius su savo geruoju darbinio kostiumu, tai labai klysti!

Priekiniame sode šulinio ženkle nesimatė nė kvapo.

– Gerai, kelias leidžiasi į šlaitą ir į dešinę. Tereikia pasižiūrėti, ar ten jo nebus.

– Perspėju, seržante, jei išsišūdinsi kostiumėlių...

Tačiau jis jau buvo už priekinių vartų, tamsoje ėjo palei kelią, pasišviesdamas šalia namo esantį lauką žibintuvėliu. Žemė, žolė, žemė, avys... Jis atidžiau įsižiūrėjo į žolės pakraštį: vėl žemė, išdžiūvusių dilgėlių keras, gervuogės, partrenktas kiškis ir vėl žemė. Tarp žolės kuokštų kyšojo stačiakampis. Loganas

pritūpė ir pabeldė į jį krumpliais. Kieta.

Perbėgo žibintuvėliu plokštės kraštą. Šis buvo apaugęs žo-lėmis ir piktžolėmis bei apdrėbtas storu žemių sluoksniu.

Styl stovėjo greta ir žiūrėjo į nuotekų šulinio dangtį:

– Na štai, radai – niekas jo nejudino šimtą metų. Pagaliau nebeteks teliūskuoti šūdų. Vaje, kaip gaila, – ji pasiguodė pasku-tine cigarete. – Laikas baigti šitas nesąmones ir nešdintis į barą.

– Taip, greičiausiai tavo tiesa, – jis atsistojo, paskutinį kartą apibėgdamas šviesos spinduliu dangtį. Kažkas neryškiai, balsvai suspindėjo... Loganas pasilenkė ir pasižiūrėjo – beto-ninis kraštas buvo nubrauktas ir blyškiai spindėjo gelsvoje ži-bintuvėlio šviesoje. Jis vienintelis nebuvo išteptas purvu.

– Nagi, judinkimės, man burna džiūsta.

Jis įsikibo į žolę ir trūktelėjo – ji pakilo nuo dangčio kaip žalias pankos šinjonas.

– Ji buvo nuimta ir vėl uždėta ant viršaus, kad niekas nieko neįtartų. Žiūrėk.

Styl pasižiūrėjo:

– Na, gal jie neseniai jį valėsi ir... – Ji stovėjo ir pikta rūkė. – Et, po velnių, juk mums reikės apžiūrėti šitą prakeiktą daiktą, ar ne?

– Aha.

Ponas Naujokas skausmingai sukuždėjo tamsoje:

– Tai jis! Pasiruošusi?

Heter susigūžė prie sienos:

– Prastai jaučiuosi...

Žvangtelėjusios ir barkštelėjusios atsidarė kalėjimo durys.

– Tai vienintelė mūsų galimybė! – ir tada ponas Naujokas nu-tilo, kai šviesos spindulys nusidriekė per surūdijusias grindis. Jis gulėjo ant šono, atmetęs rankas ir kojas taip, lyg vis dar būtų be sąmonės. Lyg nebūtų pavojingas.

Į vidų įėjo Mėsinėtojas, nešinas kibiru muiluoto vandens – pušinis dezinfekcinio skysčio tvaikas permušė pono Naujoko vėmalų smarvę. Vienas žingsnis, du, trys...

Ji dirstelėjo į poną Naujoką, kuris jai sužiopčiojo: